

Pastele - o sarbatoare complexa

Articol de:

Exista o multitudine de documente scrise despre Paste, traditii sau obiceiuri. Insa, obiectiv vorbind, singura sursa care ne poate oferi informatii specifice despre aceasta sarbatoare este o persoana perfect documentata, care stie clar despre ce este vorba. Mergand pe aceasta idee, am stat de vorba cu etnologul Carmen Mihalache, cercetator la Muzeul Taranului Roman.

De unde provine titulatura de "Paste"?

In romaneste, numele sarbatorii vine din latina - pascha, cuvânt care preia grecescul paskha care traduce, la randul sau, ebraicul PESAH care inseamna trecere. Simbolic, este o trecere spirituala de la moarte la viata, de la intuneric la lumina. Pentru romanii ortodocsi, Pastele este sarbatoarea sarbatorilor, o "inviere" intru bucuria si folosul spiritului, pentru care crestinii se pregatesc vreme indelungata, curatindu-si in egala masura trupul si sufletul prin post si rugaciune.

Postul de 40 de zile care pregateste marea sarbatoare a Invierii lui Iisus este ritmat de cateva sarbatori mari, care-i indulcesc asprimea:

Bunavestire, Floriile. Timpul se condenseaza in Saptamana Mare sau Saptamana Patimilor, cea care precede sarbatoarea luminii ("Veniti sa luati lumina!") si a vietii care biruie moartea ("Hristos a inviat din morti cu moartea pre moarte calcand").

In aceasta saptamana crestinii se impartasesc, isi pomenesc mortii si tin post si mai aspru, caci acum a fost tradat, prins si rastignit Hristos, apoi pus in mormant, implinind voia Tatalui. Mai ales in Vinerea Mare, ziua rastignirii Domnului si a patimilor, multi tin post negru.

Acum se fac toate pregatirile pentru zilele de bucurie care urmeaza (Pastele si Saptamana Luminata).

In functie de religie, Pastele se sarbatoreste in moduri diferite. Care sunt deosebiriile?

Pastele este sarbatorit de crestini (ortodocsi pe de o parte, catolici si protestanti pe de alta parte) si de evrei. Pentru toti, sarbatoarea

presupune o trecere, o jertfa si un legamant, semnificatia acestora fiind diferita.

Pentru evrei, Pastele sau inceputul "sarbatorii azimilor" inseamna rememorarea eliberarii din robia egipteană in anii 1250 î.H. (Iesirea din Egipt sau Exodul), când Dumnezeu l-a calauzit pe Moise sa scoata poporul ales din Egipt si sa-l indrepte catre Tara Fagaduintei (Canaanul din vechime, Palestina de astazi), unde evreii se vor stabili dupa traversarea pe uscat a Marii Rosii si o peregrinare de 40 de ani prin desertul Sinai.

O trecere, deci, de la robie la libertate, dintr-o tara straina in patria fagaduita de Dumnezeu stramosilor patriarhi; o trecere marcata simbolic printr-o jertfa neprihanita (un miel sacrificat si mancat de fiecare familie eliberata, in noaptea parasirii Egiptului) si urmata de un legamant de credinta (respectarea Tablelor legii pe care Moise le-a primit de la Insusi Dumnezeu pe Muntele Sinai).

In cele 8 zile ale sarbatorii se consuma alimente rituale care sustin o sarbatoare a durerii si simbolizeaza amaraciunea robiei si trecerea anevoioasa a fiilor lui Israel la o viata curata, sub semnul sfinteniei: azima (paine nedospita), miel si ierburi amare. Pentru crestini, Pastele inseamna eliberarea urmasilor lui Adam din robia pacatului si a mortii vesnice prin jertfa de sange a lui Iisus Hristos Mantuitorul, Mesia, trimisul lui Dumnezeu si profetul, cel care de bunavoie a patimit si a fost rastignit pe cruce pentru ca oamenii sa dobandeasca iertarea divina si viata vesnica in Imparatia Cerurilor. Trecerea aceasta presupune incheierea unui nou legamant de credinta cu Dumnezeu (Noul Testament transmis prin apostoli si urmasii lor inlocuieste din acest moment Vechiul Testament), ceea ce inseamna nastere spirituala prin apa si duh (la botez) si re-nastere periodica prin impartasirea simbolica cu trupul si sangele lui Iisus cel rastignit.

Si data Pastelui pentru ortodocsi, catolici, protestanti si evrei se calculeaza diferit. Datele sunt insa legate intre ele din punct de vedere al semnificatiei.

Pentru evrei, perioada Pastelui se calculeaza astfel incat sa coincida cu momentul fugii evreilor din Egipt, la prima luna plina a primaverii, in timp ce pentru crestini se pleaca de la data echinoxului de primavara (21 martie) pentru a restabili timpul patimirii si Invierii Mantuitorului corespunzator referintelor evanghelice (conform carora rastignirea Domnului a avut loc intr-o vineri, inaintea sarbatoririi Pastelui ebraic, care urma sa fie a doua zi, sambata). Dupa regulile stabilite de primul Conciliu

ecumenic de la Niceea, in anul 325 d.H., Pastele crestin nu are data fixa, ci se calculeaza in functie de fazele lunii.

La ortodocsi, Pastele se socoteste astfel: prima zi de Pasti (sunt trei) cade in prima duminica de dupa prima luna plina de dupa echinoxul de primavara. Intre timp, au intervenit diferente considerabile intre data Pastelui ortodox si cea a Pastelui catolic si protestant, diferente determinate de cele doua calendare dupa care se calculeaza aceasta (calendarul iulian, respectiv calendarul gregorian). Cert este ca Pastele crestin se sarbatoreste intotdeauna duminica si nu coincide niciodata cu Pastele ebraic, care in general il precede (si ca data, si ca semnificatie).

Taguri articol: Paste, Ortodox, Roman, Catolic, Niceea, Isus, Inviere,

serviciu oferit de [GWP Entertainment](#)

